

Adolygiad o Drefniadau Cynllunio'r Gweithlu – Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre

Blwyddyn archwilio: 2023

Dyddiad cyhoeddi: Medi 2023

Cyfeirnod y ddogfen: 3684A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Reedy yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Unwaith y bydd yr adroddiad hwn wedi'i gwblhau, bydd y ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Cyflwyniad	4
Canfyddiadau allweddol	5
Argymhellion	7
Adroddiad manwl	
Ein canfyddiadau	12
Atodiadau	
Atodiad 1 - Dulliau archwilio	20
Atodiad 2 – Dangosyddion gweithlu dethol	22
Atodiad 3 – Ymateb sefydliadol i argymhellion archwilio	25

Adroddiad cryno

Cyflwyniad

- 1 Mae gweithlu sydd wedi'i gynllunio'n effeithiol yn hanfodol i ddarparu gwasanaethau gofal o ansawdd da. Mae'r GIG yn cyflogi ystod o staff clinigol ac anghlinigol sy'n darparu gwasanaethau ar draws gofal sylfaenol, eilaidd a chymunedol, sy'n cynrychioli un o fuddsoddiadau mwyaf y GIG. Dros y blynyddoedd mae pryderon wedi'u cofnodi'n dda am gynaliadwyedd gweithlu'r GIG. Ac amlygir heriau'r gweithlu yn rheolaidd i ni yn ein hadolygiadau archwilio ac ymgysylltu parhaus â chyrrff iechyd. Er gwaethaf cynnydd cyffredinol mewn gweithwyr y GIG, mae'r pryderon hyn yn parhau. Mae bylchau yn y gweithlu yn arbennig o ddifrifol ar gyfer rhai proffesiynau megis meddygon teulu, nyrsys, radiolegwyr, pediatregwyr ac offthalmolegwyr ([A Picture of Healthcare, 2021](#)). Ym maes nyrsio yn unig, adroddodd Coleg Brenhinol Nyrsio Cymru 2,900 o swyddi gwag yn eu [dadansoddiad Nyrsio mewn Rhifau 2022](#). Yn ogystal, mae'r sector gofal cymdeithasol, sy'n ganmoliaethus i'r sector iechyd, hefyd yn wynebu ei broblemau gweithlu ei hun. Mae'r pandemig wedi gwaethygu'r heriau hyn wrth i'r sector iechyd geisio adfer gwasanaethau.
- 2 O ystyried yr heriau presennol, mae cynllunio gweithlu cadarn ac arloesol yn bwysicach nag erioed. Mae cynllunio gweithlu effeithiol yn sicrhau bod gan wasanaethau'r presennol a'r dyfodol y gweithlu sydd eu hangen i ddarparu lefelau disgwylidig o wasanaeth yn effeithiol ac yn ddiogel. Mae cynllunio yn arbennig o bwysig o ystyried faint o amser sydd ei angen i hyfforddi rhai grwpiau staff, yn enwedig staff meddygol.
- 3 Mae angen i gynlluniau gweithlu cenedlaethol a lleol ragweld galw am wasanaethau a lefelau staffio dros gyfnod byr, canolig a hir-dymor. Ond mae yna ystod o ffactorau cymhleth sy'n effeithio ar ragdybiaethau cynllunio, mae'r rhain yn cynnwys:
 - Materion proffil oedran y gweithlu, ymddeoliad, a threthiant pensiynau.
 - Newidiadau mewn agweddau tuag at weithio'n llawn amser ac yn rhan-amser.
 - datblygu talent cartref a'r gallu i ddenu talent o'r tu allan i'r wlad i Gymru.
 - Trawsnewid gwasanaeth a all newid rolau ac arwain at fwy o arbenigedd mewn rolau.
- 4 Mae Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre (yr Ymddiriedolaeth) yn darparu gwasanaethau arbenigol ledled Cymru. Rheolir y ddarpariaeth weithredol o wasanaethau trwy ddwy adran, Gwasanaeth Canser Felindre a Gwasanaeth Gwaed Cymru. Cafodd Strategaeth Pobl 10 mlynedd yr Ymddiriedolaeth, Cyflogwr o Ddewis - Helpu ei Gilydd i Fod yn Wych (Strategaeth y Bobl), ei chymeradwyo gan y Bwrdd ym mis Mai 2022. Mae'r Strategaeth Pobl yn un o gyfres o strategaethau galluogi sy'n sail i strategaeth gorfforaethol yr Ymddiriedolaeth, Cyrchfan 2032.

- 5 Prif ffocws ein hadolygiad fu a yw dull yr Ymddiriedolaeth o gynllunio'r gweithlu yn ei helpu i fynd i'r afael yn effeithiol â heriau gweithlu'r GIG yn awr ac yn y dyfodol. Yn benodol, gwnaethom edrych ar ddull strategol yr Ymddiriedolaeth o gynllunio'r gweithlu, gweithredu gweithredol i reoli heriau presennol ac yn y dyfodol, a monitro a goruchwylio trefniadau. Mae trefniadau rheoli'r gweithlu gweithredol fel staff/nyrsio rostering, cynllunio swyddi ymgynghorol a defnyddio staffio asiantaethau'n weithredol, y tu allan i gwmpas yr adolygiad hwn.
- 6 Mae'r dulliau a ddefnyddiwyd gennym i gyflawni ein gwaith wedi'u crynhoi yn **Atodiad 1**.

Canfyddiadau allweddol

- 7 Ar y cyfan, gwelsom **fod yr Ymddiriedolaeth yn cryfhau ei chynllunio gweithlu strategol gyda chefnogaeth gwella gwybodaeth gweithlu. Fodd bynnag, nid oes digon o oruchwyliaeth ar effaith mentrau ei weithlu ac mae angen iddo sicrhau bod ganddo'r gallu a'r gallu i gyflawni blaenoriaethau gweithlu tymor hwy.**

Heriau allweddol cynllunio'r gweithlu

- 8 Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, roedd materion allweddol y gweithlu yn yr Ymddiriedolaeth yn ymwneud â llenwi swyddi gwag ar gyfer proffesiynau mewn meysydd â heriau cenedlaethol hirsefydlog. Roedd lefelau swyddi gwag, am y cyfnod y gwnaethom gasglu data, yn uwch na'r cyfartaledd ledled Cymru, gyda rhai bylchau nodedig gan gynnwys radiolegwyr ymgynghorol, ymgynghorwyr oncoleg aciwt a ffisegwyr meddygol a¹ rhai rolau nyrsio. Mae'r Ymddiriedolaeth yn dal i ddelio ag effaith y pandemig gyda salwch uchel mewn rhai meysydd gwasanaeth. Cynyddodd gwariant ar staff asiantaeth yn sylweddol yn 2020-2021 i £2.7 miliwn ond ers hynny mae wedi gostwng i £1.3 miliwn yn 2022-23 (**Arddangosyn 6**). Ar hyn o bryd mae'r Ymddiriedolaeth yn adeiladu Canolfan Ganser Felindre newydd, sy'n darparu cyfleoedd i ddatblygu modelau gweithlu newydd.

Dull strategol o gynllunio'r gweithlu

- 9 **Mae gan yr Ymddiriedolaeth strategaeth gweithlu eithaf da ond, mae angen iddi gael ei hategu gan gynllun cyflawni cadarn, gyda chymorth modelu gwasanaethau.**
- 10 Mae gan yr Ymddiriedolaeth weledigaeth strategol glir ar gyfer ei gweithlu, fodd bynnag, er mwyn ei chyflawni'n effeithiol, mae angen iddi ddatblygu ei dulliau strategol o gynllunio'r gweithlu a datblygu cynllun gweithredu sy'n sail iddo. Mae gan yr Ymddiriedolaeth ddealltwriaeth resymol o'i gofynion gwasanaeth cyfredol,

¹ Ffiseg Feddygol yw cymhwyso ffiseg i feddygaeth. Mae'n defnyddio cysyniadau a gweithdrefnau ffiseg wrth atal, diagnosis a thrin clefydau.

yn seiliedig ar ei modelau gwasanaeth cyfredol. Mae' n gweithio'n dda gyda rhanddeiliaid mewnlol ac allanol i ddod o hyd i atebion a rennir i heriau'r gweithlu. Fodd bynnag, mae lle i'r Ymddiriedolaeth gryfhau ei dadansoddiad o ofynion disgwylidig y dyfodol i lywio gofynion gweithlu'r dyfodol a llywio modelu gweithlu. Ar hyn o bryd mae'r Ymddiriedolaeth yn gweithio ar hyn, a dylai'r sefyllfa wella unwaith y bydd yr Ymddiriedolaeth wedi cwblhau ei Fframwaith Cyflenwi a Siapio, y mae²n disgwyl ei gwblhau ym mis Medi.

Gweithredu gweithredol i reoli heriau'r gweithlu

- 11 **Mae'r Ymddiriedolaeth yn cymryd camau cadarnhaol i reoli heriau gweithlu'r presennol a'r dyfodol ond mae'n cydnabod ei bod yn y camau cynnar o ddatblygu dull mwy cadarn ac effeithiol o gynllunio'r gweithlu.**
- 12 Mae gan yr Ymddiriedolaeth fwrriad clir i wella gallu a gallu cynllunio'r gweithlu. Fodd bynnag, mae capasiti corfforaethol cyfyngedig a phwysau gweithredol yn golygu nad oes gan arweinwyr gwasanaethau ddigon o amser i ddatblygu atebion cynllunio'r gweithlu i helpu i fynd i'r afael â heriau gweithredol. Mae'r Ymddiriedolaeth yn deall risgiau gweithlu lefel uchel sy'n gysylltiedig â chyflawni ei Strategaeth Pobl, ond mae camau i liniaru'r risgiau hyn wedi cael ychydig iawn o effaith hyd yma. Dylai datblygu'r Fframwaith Cyflenwi a Siapio hefyd helpu i nodi bylchau yn y gweithlu a llywio asesiad risg corfforaethol yn y dyfodol. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cymryd camau i'w helpu i ymateb i heriau cyfredol y gweithlu drwy ystod o weithgareddau recriwtio a chadw.

Monitro a goruchwylio cynllun y gweithlu/darparu strategaeth

- 13 **Er bod y Bwrdd a'r pwyllgor yn cynnal goruchwyliaeth resymol o heriau'r gweithlu, mae angen canolbwytio'n gryfach ar y graddau y mae camau gweithredu yn cael effaith ar leihau risgiau gweithlu tymor byr a chanolig.**
- 14 Er bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad yn derbyn adroddiadau perfformiad amserol gan y gweithlu, mae angen i'r Ymddiriedolaeth gryfhau sut mae'n adrodd ar effaith cyflawni'r Strategaeth Pobl h.y. pa wahaniaeth y mae'n ei wneud. Lle bo'n bosibl, mae'r Ymddiriedolaeth yn meincnodi ei pherfformiad gweithlu gyda chyrrff iechyd eraill yng Nghymru a rhwydweithiau gyda sefydliadau sy'n cymharu ar draws y DU.

² Bydd y fframwaith yn cynnwys dadansoddi'r gweithlu a modelu gwasanaethau, gan gynnwys mapio senarios a newid gwasanaeth. Mae chwe egwyddor i fodelu'r gweithlu, sef: 1. Adnoddau ac Ailgyflenwi (Prynu), 2. Ailddatblygu ac ailsgilio (adeiladu), 3. Adleoli ac Adnewyddu (Borrow), 4. Cadw a Gwobrwyo (Rhwymo), 5. Datrys ac adfer (bowsio) a 6. Ailddarganfod ac Ail-ddyfeisio (Hwb).

Argymhellion

Arddangosyn 1: argymhellion

- 15 **Arddangoswch 1** yn manylu ar yr argymhellion sy'n codi o'r archwiliad hwn. Mae'r rhain yn cynnwys amserlenni a'n hasesiad blaenoriaeth. Crynhoir ymateb yr Ymddiriedolaeth i'n hargymhellion yn **Atodiad 3**.

Argymhellion

Datblygu cynllun gweithredu

- A1 Nid yw Strategaeth Pobl yr Ymddiriedolaeth yn cael ei chefnogi'n effeithiol gan gynllun gweithredu. Mae hyn yn cyfyngu ar allu'r Ymddiriedolaeth i sicrhau bod ganddi ddigon o adnoddau i gyflawni'r strategaeth, rheoli risgiau sy'n gysylltiedig â'i chyflawni, a darparu goruchwyliaeth effeithiol o'i gweithredu yn y pwyllgor. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu cynllun i weithredu Strategaeth y Bobl. Dylai'r cynllun gynnwys adran sy'n nodi'r costau, capasiti staff, sgiliau ac adnoddau eraill sy'n gysylltiedig â gweithredu'r Strategaeth Pobl (**blaenoriaeth uchel**).

Datblygu gwybodaeth am y gweithlu

- A2 Mae'r Ymddiriedolaeth yn datblygu gwaelodlin o gapasiti'r gweithlu presennol i lywio ei Chyflenwi a'i Siapio fframwaith. Dylai'r Ymddiriedolaeth gwneud mwy i ddeall maint gweithgarwch cynllunio'r gweithlu ar draws ei fusnes ac i ddeall galw a risg gwasanaethau yn y dyfodol. Dylai'r Ymddiriedolaeth datblygu dull cyson o fodelu galw am wasanaethau yn y dyfodol i ddeall goblygiadau adnoddau dynol ac ariannol hirdymor a'r risgiau posibl i'r sefydliad (**Blaenoriaeth ganolig**).

Rheoli risg

- A3 Mae gan Fframwaith Cyflenwi a Siapio'r Ymddiriedolaeth y potensial i dynnu sylw at risgiau gweithlu newydd. Dylai'r Ymddiriedolaeth adolygu'r wybodaeth yn ei chofrestrau risg corfforaethol a strategol gan ddefnyddio mewnwelediad newydd o'r ddogfen Cyflenwi a Siâp i nodi ffynonellau sicrwydd ychwanegol posibl a risgiau newydd (**blaenoriaeth uchel**).

Arolygon ymadael

Argymhellion

- A4 Er bod yr Ymddiriedolaeth yn defnyddio arolygon ymadael i ddeall y rhesymau sylfaenol dros drosiant staff, canfuom y gallai'r Ymddiriedolaeth wneud mwy i annog cwblhau'r arolwg yn weithredol. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu dull o gynyddu cyfraddau ymateb yr arolwg ymadael a sicrhau adborth yn bwydo i weithgareddau cadw (**blaenoriaeth ganolig**).
-

Proses comisiynu addysg

- A5 Canfuom fod yr Ymddiriedolaeth yn gweithio ar wella sail ei chomisiynu addysg. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu mecanweithiau i driongli nifer y staff y mae'n eu hyfforddi drwy'r broses gomisiynu addysg a faint y mae'n eu cyflogi wedyn a fydd yn rhoi cudd-wybodaeth bwysig i'r Ymddiriedolaeth i gryfhau ei sail ymhellach.**Blaenoriaeth ganolig**).
-

Monitro a goruchwyllo

- A6 Gwelsom wendidau yn ymagwedd yr Ymddiriedolaeth at fonitro a goruchwyllo'r gwaith o gyflawni ei Strategaeth Pobl. Nid yw'n deall effaith ei ymdrechion a'i diffyg gwybodaeth glir yn cyfyngu craffu trylwyr gan y Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad Pwyllgor. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu dull o ddeall effaith mentrau allweddol y gweithlu yn well ac i ba raddau y maent yn cyflawni'r gwelliannau a'r canlyniadau a fwriadwyd. Wrth symud ymlaen dylid adrodd am hyn yn yr adroddiad blynyddol ar gyflawni Strategaeth y Bobl (**Blaenoriaeth ganolig**).

Adroddiad manwl

Ein canfyddiadau

- 16 Mae'r tri tabl canlynol yn nodi'r meysydd yr ydym wedi'u hadolygu a'n canfyddiadau. Mae'r rhain yn canolbwyntio ar:
- Dull yr Ymddiriedolaeth o gynllunio'r gweithlu strategol (**Arddangosyn 2**).
 - Gweithredu gweithredol i reoli heriau'r gweithlu (**Arddangosyn 3**).
 - Monitro a goruchwyllo cynllun y gweithlu/darparu strategaeth (**Arddangosyn 4**).

Arddangosyn 2: Dull yr Ymddiriedolaeth o gynllunio'r gweithlu strategol

Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar ddull yr Ymddiriedolaeth o gynllunio strategol. Ar y cyfan, gwelsom fod **gan yr Ymddiriedolaeth strategaeth gweithlu eithaf da, ond mae angen iddi gael ei hategu gan gynllun cyflawni cadarn, gyda chymorth modelu gwasanaethau.**

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Gwnaethom ystyried a yw strategaeth a chynlluniau gweithlu'r Ymddiriedolaeth yn debygol o fynd i'r afael â'r risgiau i'r gweithlu presennol ac yn y dyfodol. Roeddem yn disgwyl gweld strategaeth neu gynllun gweithlu sydd:</p> <ul style="list-style-type: none">• Yn nodi heriau gweithlu presennol ac yn y dyfodol.• Mae ganddo weledigaeth ac amcanion clir.	<p>Canfuom fod gan yr Ymddiriedolaeth weledigaeth a strategaeth glir o'r gweithlu. Fodd bynnag, nid oes ganddo gynllun gweithredu cefnogi digon aeddfed eto i fynd i'r afael â'i heriau a'i gyfleodd ar gyfer y gweithlu presennol ac yn y dyfodol.</p> <p>Mae Strategaeth Pobl 2022-32 yr Ymddiriedolaeth yn nodi'n glir uchelgais yr Ymddiriedolaeth i fod yn 'gyflogwr o ddewis'. Er mwyn helpu i gyflawni ei huchelgais, mae'r Strategaeth Pobl yn canolbwyntio ar chwe blaenoriaeth allweddol: ymgysylltu â'r gweithlu, modelu gweithlu, datblygu'r gweithlu, cynllunio arweinyddiaeth ac olyniaeth, gweithlu parod digidol, a recriwtio a chadw. Er nad yw'n nodi'n benodol heriau gweithlu'r Ymddiriedolaeth, mae'r blaenoriaethau hyn yn ymddangos yn rhesymegol o ystyried yr heriau sy'n ei wynebu gan y gweithlu. Mae strategaethau lefel adran yr</p>

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<ul style="list-style-type: none"> • Yn cyd-fynd ag amcanion strategol y sefydliad a chynlluniau sefydliadol ehangach. • Yn cyd-fynd â chynlluniau, polisïau a deddfwriaeth genedlaethol berthnasol. Gan gynnwys strategaeth genedlaethol y gweithlu ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol. • Yn cael ei gefnogi gan gynllun gweithredu clir. 	<p>Ymddiriedolaeth ar gyfer Gwasanaeth Canser Felindre a Gwasanaeth Gwaed Cymru yn amlygu rhai heriau a chyfleoedd allweddol i'r gweithlu. Mae'r Strategaeth Pobl yn cefnogi'n briodol yr uchelgeisiau a nodir yn Strategaeth Genedlaethol y Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol³ ac mae'n cyd-fynd â deddfwriaeth berthnasol, megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Mae hefyd yn cefnogi cyflawni uchelgeisiau hirdymor yr Ymddiriedolaeth fel y nodir yn ei strategaeth gorfforaethol, Cyrchfan 2032 a'i Chynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP).</p> <p>Nid oes gan y Strategaeth Pobl gynllun gweithredu annibynnol i gefnogi ei chyflawni, yn lle hynny mae camau gweithredu wedi'u cynnwys yn IMTP 2023-2026 yr Ymddiriedolaeth. Fodd bynnag, mae'r camau gweithredu ar lefel uchel ac nid ydynt yn rhoi llawer o fanylion am sut mae'r Ymddiriedolaeth yn bwriadu gweithredu'r uchelgeisiau a nodir yn y strategaeth neu fesur effaith ei chyflawni (Argymhelliad 1). Mae'r Ymddiriedolaeth yn cydnabod bod angen iddi gryfhau ei chynlluniau gweithredu.</p>
<p>Gwnaethom ystyried a oes gan yr Ymddiriedolaeth ddealltwriaeth dda o ofynion gwasanaethau yn awr ac yn y dyfodol. Rydym yn disgwyl gweld:</p>	<p>Canfuom fod gan yr Ymddiriedolaeth ddealltwriaeth resymol o'i gofynion presennol o ran gwasanaethau, yn seiliedig ar fodlau gwasanaeth cyfredol, ond mae lle i gryfhau modelu galw yn y dyfodol i lywio gofynion gweithlu'r dyfodol.</p> <p>Mae'r Ymddiriedolaeth yn ceisio gwella gwybodaeth ei gweithlu drwy ddatblygu Fframwaith Cyflenwi a Siapio uchelgeisiol⁴. Bydd y Fframwaith hwn yn cael ei gyflwyno i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol ym mis Medi. Ar ôl ei gwblhau, dylai'r Fframwaith hwn alluogi'r Ymddiriedolaeth i nodi bylchau ei</p>

³ Lanswyd strategaeth 10 mlynedd ym mis Hydref 2020 gennym ni (AaGIC) a Gofal Cymdeithasol Cymru.

⁴ Bydd y fframwaith yn cynnwys dadansoddi'r gweithlu a modelu gwasanaethau, gan gynnwys mapio senarios a newid gwasanaeth. Mae chwe egwyddor i fodelu'r gweithlu, sef: 1. Adnoddau ac Ailgyflenwi (Prynu), 2. Ailddatblygu ac ailsgilio (adeiladu), 3. Adleoli ac Adnewyddu (Borrow), 4. Cadw a Gwobrwyo (Rhwymo), 5. Datrys ac adfer (bownsio) a 6. Ailddarganfod ac Ail-ddyfeisio (Hwb).

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<ul style="list-style-type: none"> Defnyddio gwybodaeth ddibynadwy am y gweithlu i bennu anghenion a risg y gweithlu yn y tymor byr a'r tymor hwy. Gweithredu i wella ansawdd data'r gweithlu a mynd i'r afael ag unrhyw fylchau gwybodaeth. 	<p>gweithlu'n briodol. I ddechrau, mae'r Tîm Cynllunio Corfforaethol wedi cynnal ymarferion sganio gorwelion⁵ i lywio'r Fframwaith Cyflenwi a Siapio. Bydd hyn yn helpu i ddarparu sylfaen gryfach i ragweld angen gwasanaethau yn y dyfodol a siapio gofynion gweithlu'r dyfodol.</p> <p>Ar hyn o bryd, mae'r galw a chynllunio capasiti yn yr Ymddiriedolaeth yn anghyson, gyda gwahanol ddulliau yn cael eu defnyddio gan y rhaniadau. Mae gan Wasanaeth Gwaed Cymru ddull ystwyth yn seiliedig ar ddata o'i Wasanaeth Gwybodaeth Busnes, tra bod Gwasanaeth Canser Felindre yn defnyddio model rhagfynegol yn seiliedig ar ddata sylfaenol cyn y pandemig a data o ymarfer diweddar gyda chomisiynwyr⁶. Mae rhinweddau i'r ddau fodel, gyda chyfleoedd i'r rhaniadau rannu dysgu ac i'r Ymddiriedolaeth ddefnyddio'r offer hyn i adeiladu a chynnal ei fframwaith cyflenwi a siapio (Argymhelliad 2).</p> <p>Mae gan yr Ymddiriedolaeth ddata gweithlu gweithredol rhesymol, megis lefelau salwch, cyfraddau swyddi gwag ac arfarniadau sy'n dod o'r system Cofnod Staff Electronig (ESR). Fodd bynnag, mewn rhai achosion gellid gwella ansawdd a chysondeb rhai metrigau. Er enghraifft, er bod sefydliad a ariennir y cytunwyd arno, ⁷rydym yn deall nad yw data ariannol a data'r gweithlu bob amser yn alinio. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cymryd camau i wella ansawdd data, gan fod rhai o'r materion hyn yn gyffredin ar draws GIG Cymru. Mae'r Ymddiriedolaeth yn ymwneud â gweithgorau cenedlaethol priodol i ddod o hyd i atebion a rennir fel Grŵp Ansawdd Data Cymru Gyfan. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd yn cymryd camau i wella mynediad lefel gwasanaeth i ddata'r gweithlu gan ddefnyddio dangosfyrddau rheoli.</p>
<p>Gwnaethom ystyried a yw'r Ymddiriedolaeth yn gweithio gyda phartneriaid i helpu i ddatrys heriau gweithlu presennol a rhagweld yn y dyfodol. Rydym yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ymgysylltu'n effeithiol ac amserol a gweithio gyda rhanddeiliaid mewnol ac 	<p>Canfuom fod yr Ymddiriedolaeth yn ymgysylltu'n dda â phartneriaid mewnol ac allanol i ddod o hyd i atebion a rennir i fynd i'r afael â heriau cyfredol y gweithlu.</p> <p>O fewn y sefydliad, mae Rheolwr Cynllunio'r Gweithlu a Phartneriaid Busnes AD yn ymgysylltu'n dda ag arweinwyr gwasanaethau'r Ymddiriedolaeth. Maent yn darparu hyfforddiant cynllunio'r gweithlu ac yn cefnogi datblygiad cynllun gweithlu lefel gwasanaeth. Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau. Deallwn oherwydd pwysau gwasanaeth, y gall ymgysylltu â lefel gwasanaeth mewn cynllunio'r</p>

⁵ Gan ddefnyddio canllawiau NICE, mynegai Macmillan, Asesiadau Iechyd y Boblogaeth, a gwybodaeth gan Gomisiynwyr

⁶ Mae byrddau iechyd yn Ne-ddwyrain Cymru yn comisiynu gwasanaethau canser arbenigol gan Wasanaeth Canser Felindre.

⁷ Sefydlu yw'r term ar gyfer lefelau'r gweithlu, rolau staff a bandio Agenda'r GIG ar gyfer Newid sydd wedi'u cyllidebu'n ariannol ar eu cyfer.

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<p>allanol allweddol i fynd i'r afael â materion gweithlu'r presennol a'r dyfodol.</p> <ul style="list-style-type: none"> Datrysiadau a rennir a nodwyd gyda rhanddeiliaid allweddol i helpu i fynd i'r afael â heriau'r gweithlu. 	<p>gweithlu fod yn amrywiol. Mae gan yr Ymddiriedolaeth ddealltwriaeth dda o faterion sy'n effeithio ar ei gweithlu a'u lles. Gyda threfniadau da i glywed gan gynrychiolwyr ochr staff a pherthynas dda gydag undebau llafur drwy'r Fforwm Partneriaeth Lleol. Mae hyn yn helpu i dargedu mentrau gweithlu AD gyda'r nod o fynd i'r afael â heriau'r gweithlu, er enghraifft lle mae salwch staff a throsiant staff yn uchel.</p> <p>Yn allanol, mae'r Ymddiriedolaeth yn cydnabod pwysigrwydd gweithio gyda phartneriaid rhanbarthol i gefnogi datblygiad gwasanaethau cynaliadwy. Gwelsom enghreifftiau cadarnhaol o'r Ymddiriedolaeth yn cydweithio i fynd i'r afael â bylchau presennol yn y gweithlu. Er enghraifft, apwyntiad ar y cyd â Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro o ffisegydd meddygol ar gyfer y rhaglen ranbarthol ar wasanaeth oncoleg aciwt. Yn ogystal, mae sawl prosiect trawsnewid rhanbarthol ar wahanol gamau, sydd â goblygiadau i'r gweithlu a bydd angen modelu a chynlluniau gweithlu. Mae'r rhain yn cynnwys dylunio amgylchedd gwaith di-bapur yng Nghanolfan Ganser newydd Felindre, Canolfan Lloeren Radiotherapi newydd yn Ysbyty Neville Hall a moderneiddio labordy Gwasanaeth Gwaed Cymru yn Nhonysguboriau. Mae Gwasanaeth Canser Felindre hefyd wedi cysylltu â chanolfannau canser eraill ledled y DU ac wedi cynnal adolygiad cymheiriaid gyda Chanolfan Ganser Clatterbridge. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd yn ymgysylltu'n dda â Gwella Addysg Iechyd Cymru (AaGIC) ac mae wedi cyfethol cynrychiolydd AaGIC i Grŵp Llywio Addysg yr Ymddiriedolaeth⁸. Gwelsom dystiolaeth o drafodaethau agored a gonest rhwng yr Ymddiriedolaeth a rhanddeiliaid allweddol ar heriau fel y penderfyniad i atal y broses symleiddio ar gyfer radiograffeg⁹ gan nad oedd yn mynd i'r afael â phrinder uniongyrchol y gweithlu.</p>

⁸ Cylch gwaith y Grŵp yw: nodi meysydd blaenoriaeth ar gyfer ymyrraeth addysgol drwy'r IMTP a chynlluniau gweithredol strategol a monitro a chytuno ar gynlluniau gwaith; cytuno ar gynlluniau gwaith KPI a dal i gyfrif; cefnogi Is-adrannau i ddarparu cynlluniau manwl ar gyfer cymorth addysgol; a bod yn atebol am wariant addysgol a theg.

⁹ Datblygwyd y Cynllun Symleiddio Myfyrwyr gan Bartneriaeth Cydwasaeth GIG Cymru, mewn cytundeb â Chyrff Iechyd a Phrifysgolion GIG Cymru ledled Cymru ac mae'n broses baru, sy'n golygu nad oes angen i raddedigion Nyrsys Myfyrwyr a Proffesiynau Iechyd Perthynol a Gwyddor Gofal Iechyd gyflwyno ceisiadau lluosog drwy NHS Jobs i sicrhau eu swydd gyntaf yn GIG Cymru ar ôl graddio.

Arddangosyn 3: Gweithredu gweithredol i reoli heriau'r gweithlu

Mae'r adran hon yn canolbwyntio ar y camau y mae'r Ymddiriedolaeth yn eu cymryd i reoli heriau'r gweithlu. Ar y cyfan, gwelsom fod **yr Ymddiriedolaeth yn cymryd camau cadarnhaol i reoli heriau gweithlu'r presennol a'r dyfodol ond yn cydnabod ei bod yn y camau cynnar o ddatblygu dull mwy cadarn ac effeithiol o gynllunio'r gweithlu.**

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Gwnaethom ystyried a yw'r Ymddiriedolaeth wedi nodi digon o adnoddau i gefnogi cynllunio'r gweithlu dros y tymor byr, canolig a hir. Rydym yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none">• Rolau a chyfrifoldebau clir ar gyfer cynllunio'r gweithlu.• Staff â sgiliau priodol i sicrhau cynllunio'r gweithlu cadarn.• Digon o gapasiti'r gweithlu ar draws y sefydliad i gynllunio a chyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu.• Digon o adnoddau ariannol i gyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu.	<p>Canfuom fod gan yr Ymddiriedolaeth fwriad clir i wella gallu cynllunio'r gweithlu ond y dylai sicrhau bod ganddi'r adnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ei Strategaeth Pobl</p> <p>Yn gorfforaethol, mae rolau a chyfrifoldebau ar gyfer cynllunio'r gweithlu yn glir o fewn y tîm Datblygu Pobl a Sefydliadol. Penododd yr Ymddiriedolaeth Rheolwr Datblygu'r Gweithlu parhaol yn gynharach eleni, er mai dim ond rhan o rôl Rheolwr Datblygu'r Gweithlu sy'n ymroddedig i gynllunio'r gweithlu. Yn yr un modd, mae'r ddau bartner busnes adnoddau dynol corfforaethol sy'n cefnogi cynllunio gweithlu'r gyfarwyddiaethau hefyd yn delio â materion Adnoddau Dynol gweithredol. Gall y gallu cyfyngedig hwn atal y graddau y gall y tîm corfforaethol helpu gwasanaethau i gynllunio ar gyfer eu hanghenion presennol a moderneiddio gwasanaethau. Ar lefel weithredol, nododd ein gwaith maes fod arweinwyr gwasanaethau yn gyffredinol yn deall eu rôl wrth gynllunio'r gweithlu. Fodd bynnag, nododd rheolwyr gwasanaethau nad oedd pwysau gwasanaeth yn caniatáu digon o amser meddwl iddynt ddatblygu atebion. Mae hyn yn arwain at gynnwys lefel gwasanaeth amrywiol wrth gynllunio'r gweithlu.</p> <p>Mae'r Ymddiriedolaeth yn cydnabod yr angen i ddatblygu gallu rheolwyr ar draws y sefydliad ac mae wedi dechrau cyflwyno hyfforddiant cynllunio'r gweithlu. Yn hanesyddol, roedd cynllunio'r gweithlu o fewn yr Ymddiriedolaeth yn ad-hoc ac yn anffurfiol. O ganlyniad, nid oes gan yr Ymddiriedolaeth ddarlun clir eto o'i bwch sgiliau a sut mae'n effeithio ar ansawdd cynllunio'r gweithlu. Mae'r tîm Pobl</p>

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>a Datblygu Sefydliadol wedi datblygu ac yn cyflwyno modiwlau hyfforddi ochr yn ochr â phecyn cymorth yn seiliedig ar fodel chwe cham AaGIC sy'n¹⁰ cael derbyniad da.</p> <p>Mae Strategaeth Pobl yr Ymddiriedolaeth yn cael ei gostio fel rhan o'i phroses ddatblygu flynyddol ar gyfer IMTP, ond nid yw hyn yn caniatáu iddi nodi costau, sgiliau neu adnoddau eraill y gweithlu tymor hwy sy'n gysylltiedig â'i chyflawni dros gyfnod hwy. Er bod yr Ymddiriedolaeth yn gweithio mewn amgylchedd ariannol heriol, ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, nid yw'n ofynnol ar hyn o bryd i'w Chyfarwyddiaethau gynnal swyddi gwag i gyrraedd targedau arbedion. Fodd bynnag, rydym yn deall bod yr Ymddiriedolaeth wedi penodi staff yn y ddwy gyfarwyddiaeth sydd mewn perygl mewn ymateb i'r pandemig¹¹. Recriwtiodd hefyd i gefnogi rhai datblygiadau gwasanaeth heb gytuno ar gyllid parhaus parhaol. O ystyried y pwysau ariannol ledled Cymru, efallai y bydd angen ailasesu'r sefyllfa hon fel rhan o'i chynllunio ariannol ehangach.</p>
<p>Gwnaethom ystyried a oes gan yr Ymddiriedolaeth ddealltwriaeth dda o'r risgiau tymor byr a thymor hirach a allai ei hatal rhag cyflawni ei strategaeth neu gynllun y gweithlu. Rydym yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dealltwriaeth dda o'r rhwystrau a allaiatal cyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu. 	<p>Canfuom, er bod yr Ymddiriedolaeth yn deall risgiau gweithlu lefel uchel sy'n gysylltiedig â chyflawni ei Strategaeth Pobl, mae camau i liniaru'r risgiau hyn wedi cael ychydig iawn o effaith hyd yma.</p> <p>Mae uchelgeisiau gweithlu'r Ymddiriedolaeth yn cael eu mynegi yn ei Strategaeth Pobl, ond mae amrywiaeth o risgiau a allaiatal ei chyflawni. Mae'r rhain yn ymwneud yn bennaf â phwysau gwasanaethau fel mwy o alw, prinder gweithlu a phwysau ariannol. Mae risgiau gweithlu lefel uchel yn cael eu hadlewyrchu a'u rheoli'n briodol drwy Fframwaith Sicrwydd a chofrestr risg gorfforaethol</p>

¹⁰ Mae Addysg a Gwellalechyd Cymru wedi datblygu pecyn cymorth cynllunio'r gweithlu yn seiliedig ar y chwe cham canlynol: 1, Diffiniwch eich cynllun, 2. Mapio'r newid gwasanaeth, 3. Diffiniwch y gweithlu, 4. Cyflenwad y gweithlu, 5. Diffinio camau gweithredu sy'n ofynnol, 6 Gweithredu a monitro.

¹¹ Ar adeg eu penodi, ariannwyd y swyddi hyn gan gyllid atodol gan Lywodraeth Cymru i dalu am y pwysau ychwanegol sy'n codi o'r pandemig, ond nid oedd yn glir sut y byddent yn cael eu hariannu unwaith y daw'r cyllid atodol i ben.

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<ul style="list-style-type: none"> • Cynlluniau i liniaru risgiau a allai atal y sefydliad rhag cyflawni ei uchelgeisiau gweithlu. • Risgiau gweithlu sydd wedi'u dogfennu'n glir sy'n cael eu rheoli ar y lefel briodol. 	<p>yr Ymddiriedolaeth. Fodd bynnag, mae maint heriau'r gweithlu yn golygu bod lliniaru camau gweithredu yn cael cyn lleied o effaith ar leihau risgiau gweithlu. Mae rhai o'r trefniadau i reoli'r risgiau hyn yn gymharol newydd ac unwaith y byddant wedi'u hymgorffori ac, os ydynt yn llwyddiannus, gallant helpu i leihau rhai heriau'r gweithlu. Mae'r rhain yn cynnwys gwaith y Grŵp Rhaglen Atyniad, Cadw a Recriwtio, Grŵp Llywio Iach ac Ymgysylltiedig a'r prosiect gweithio hybrid. Yn ogystal, bydd datblygu'r Fframwaith Cyflenwi a Siapio yn rhoi darlun cliriach i'r Ymddiriedolaeth o gapasiti a heriau'r gweithlu presennol ac efallai y bydd yn nodi risgiau newydd i'r gweithlu, megis risgiau sy'n gysylltiedig â chwrrd â'r galw am wasanaethau yn y dyfodol (Argymhelliad 3).</p>
<p>Gwnaethom ystyried a yw'r Ymddiriedolaeth ynmynd i'r afael yn effeithiol â'i heriau gweithlu presennol. Rydym yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adrodd a rheoli swyddi gwag staff yn effeithiol. • Gweithredu i wella cadw staff. • Arferion recriwtio effeithiol. • Comisiynu addysg a hyfforddiant iechyd sy'n seiliedig ar wir angen y gweithlu. • Tystiolaeth bod y sefydliad yn moderneiddio ei weithlu i helpu i ddiwallu anghenion presennol ac anghenion y dyfodol. 	<p>Canfuom fod yr Ymddiriedolaeth yn cymryd camau priodol i fynd i'r afael â heriau cyfredol y gweithlu ar lefel weithredol trwy ystod o weithgareddau recriwtio, cadw a datblygu.</p> <p>Fel canran o'i chyfanswm sefydliad, mae gan yr Ymddiriedolaeth un o'r cyfraddau swyddi gwag uchaf o'i gymharu â chyrrff iechyd eraill yng Nghymru (Arddangosyn 7), felly mae'r Ymddiriedolaeth yn mynd i'r afael â'r bwlch gweithlu hwn trwy drefniadau goramser a chynyddu ei defnydd o staff asiantaeth. Mae tîm y gweithlu corfforaethol yn darparu cymorth wedi'i dargedu i wasanaethau lle mae'r data'n tynnu sylw at fannau problemus penodol fel cyfraddau swyddi gwag uchel.</p> <p>Cynyddodd gwariant ar staff asiantaeth yn sylweddol yn 2020-21 i £2.7 miliwn ond ers hynny mae wedi gostwng i £1.3 miliwn yn 2022-23 (Arddangosyn 6). Mae'r Ymddiriedolaeth yn dechrau cymryd camau cadarnhaol i wella cadw staff ac adeiladu gwytnwch gweithlu. Er enghraifft, drwy gynnig rhai staff banc, staff gweinyddol a chyfleusterau penodol ac opsiynau gweithio hyblyg. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd wedi lleihau cyfraddau swyddi gwag gweithwyr nyrsio a gofal iechyd mewn Therapi Gwrth-Ganser Systemig (SACT)¹² trwy ymyriadau recriwtio wedi'u targedu. Fodd bynnag, fel gyda rhannau eraill o'r GIG, mae bylchau hirsefydlog mewn rhannau o'r gweithlu y bydd angen i'r Ymddiriedolaeth eu rheoli. Nodwyd pwysau staffio penodol ar gyfer radiolegwyr ymgynghorol,</p>

¹² Therapi Gwrth-ganser Systemig yw unrhyw driniaeth cyffuriau a ddefnyddir i reoli neu drin canser. Gall y mathau o driniaethau cyffuriau gynnwys cemotherapi, imiwnotherapi, therapi wedi'i dargedu, therapi hormonaidd neu gyfuniad o'r rhain.

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>ymgynghorwyr oncoleg aciwt a ffisegwyr meddygol a¹³ rhai rolau nyrsio. Mae'r Ymddiriedolaeth yn dal i ddelio ag effaith y pandemig gyda salwch uchel mewn rhai meysydd gwasanaeth.</p> <p>Nid yw'r Ymddiriedolaeth yn cynnwys manylion am drosiant staff yn ei adroddiad perfformiad sy'n ei gwneud hi'n anodd i'r sefydliad gael barn glir os yw hyn yn gwella neu'n dirywio. Mae'r Ymddiriedolaeth yn defnyddio arolygon ymadael i ddeall y rhesymau sylfaenol y tu ôl i drosiant staff ond gallent wneud mwy i annog staff i gwblhau arolygon a dadansoddi eu hymatebion (Argymhelliad 4).</p> <p>Ar 6.3% yn 2021-22, mae ffigyrau absenoldeb salwch yr Ymddiriedolaeth ychydig o dan gyfartaledd GIG Cymru sef 6.9%. Fel y rhan fwyaf o gyrff eraill y GIG yng Nghymru, nid yw'n cyrraedd targed Llywodraeth Cymru o 3.54% (Arddangosyn 8). Er mwyn helpu i fynd i'r afael â hyn, mae'r Ymddiriedolaeth wedi sefydlu ei Grŵp Llywio lach ac Ymgysylltiedig sy'n canolbwyntio ar wella sut mae staff yn cael eu cefnogi a'u gwerthfawrogi. Mae'r Ymddiriedolaeth yn rhoi pwyslais mawr ar les staff. Dangosir hyn yn nhrefnadau'r Bwrdd a'r Pwyllgor. Mae gan staff fynediad at ystod o gynigion lles corfforol a meddyliol, cymorth ariannol a gweithio hyblyg, lle mae anghenion busnes yn caniatáu.</p> <p>Mae'r Ymddiriedolaeth yn cryfhau ei dulliau recriwtio. Mae proses recriwtio'r Ymddiriedolaeth yn cael ei rheoli gan Bartneriaeth Cydwasanaethau'r GIG. Fodd bynnag, gan gydnabod bod aneffeithlonrwydd yn ei broses fewnol, mae'r Ymddiriedolaeth wedi gwneud rhai gwelliannau. Mae'r rhain yn cynnwys, cytuno ar bolisi recriwtio Ymddiriedolaeth safonedig. Mae hyn yn cryfhau trefniadau ar gyfer recriwtio amseroldeb a phrosesau gwasanaeth cydgysylltiedig a recriwtio corfforaethol. Mewn cydweithrediad â Phartneriaeth Gwasanaethau Cyfranddaliadau'r GIG, mae'r Ymddiriedolaeth eisoes wedi gwella amser ar y bwrdd gan leihau hyn o 113.5 diwrnod ym mis Mehefin 2022 i 70.4 diwrnod ym mis Mawrth 2023. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd wedi datblygu fideos recriwtio ar gyfer Gwasanaeth Gwaed Cymru, yn mynychu ffeiriau recriwtio i hyrwyddo'r</p>

¹³ Ffiseg Feddygol yw cymhwyso ffiseg i feddygaeth. Mae'n defnyddio cysyniadau a gweithdrefnau ffiseg wrth atal, diagnosis a thrin clefydau.

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>Ymddiriedolaeth gydag ysgolion, colegau a phrifysgolion ac mae'n datblygu ymgyrchoedd recriwtio wedi'u targedu drwy'r cyfryngau cymdeithasol.</p> <p>Mae'r Ymddiriedolaeth yn gweithio ar wella sail ei chomisiynu addysg ac yn ddiweddar mae wedi cryfhau'r broses, sydd bellach yn cael ei goruchwyllo gan y Grŵp Llywio Addysg. Mae rhifau comisiynu addysg bellach wedi'u halinio â'r IMTP. Fodd bynnag, mae angen iddo driongli nifer y staff y mae'n eu hyfforddi drwy'r broses gomisiynu addysg a faint y mae'n eu cyflogi wedyn (Argymhelliad 5). Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r Ymddiriedolaeth wedi bod yn chwilio am atebion amgen i sicrhau gweithlu cynaliadwy. Er enghraifft, canolbwyntio ar dyfu eich cynlluniau eich hun a sicrhau bod staff yn gweithredu ar frig eu trwydded¹⁴. Mae'r Ymddiriedolaeth hefyd yn archwilio ffyrdd o newid y gymysgedd sgiliau ar gyfer gwahanol wasanaethau bregus trwy archwilio'r defnydd o rolau newydd fel meddygon cysylltiol, nyrsys ymarferwyr cynnydd a rolau cynorthwyol a thechnolegol amrywiol, ond mae'r cynnydd yn gyfyngedig, hyd yn hyn.</p>

¹⁴ Mae gweithredu ar frig y drwydded yn golygu bod pob gweithiwr yn ymarfer hyd eithaf eu haddysg a'u hyfforddiant, yn hytrach na threulio amser yn gwneud tasgau y gallai rhywun arall eu cyflawni.

Arddangosyn 4: Monitro a goruchwylio cynllun y gweithlu/darparu strategaeth

Mae'r adran hon o'r adroddiad yn canolbwyntio ar gadernid goruchwylio corfforaethol risgiau gweithlu. Canfuom, **er bod y Bwrdd a'r Pwyllgor yn cynnal goruchwyliaeth resymol o heriau'r gweithlu, mae angen canolbwyntio cryfach ar y graddau y mae camau gweithredu yn cael effaith ar leihau risgiau gweithlu tymor byr a chanolig.**

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
<p>Gwnaethom ystyried a yw cyflawni strategaeth neu gynllun gweithlu'r Ymddiriedolaeth yn cael ei gefnogi gan fonitro cadarn, goruchwylio ac adolygu. Rydym yn disgwyl gweld:</p> <ul style="list-style-type: none">• trefniadau sydd ar waith i fonitro cynnydd strategaeth y gweithlu neu gynllunio ar lefel rheolwyr a phwyllgor.• Gweithredu effeithiol lle mae cynnydd ar elfennau o strategaeth neu gynllun y gweithlu oddi ar y trywydd iawn.• Adroddiadau perfformiad yn dangos effaith cyflawni strategaeth neu gynllun y gweithlu.• Mae'r sefydliad yn meincnodi ei berfformiad gweithlu gyda sefydliadau tebyg.	<p>Canfuom, er bod monitro a goruchwylio rhesymol o ran cyflawni camau gweithredu allweddol Strategaeth Pobl, mae angen gwell gwybodaeth ar y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad ac Uwch Reolwyr ar effaith y strategaeth honno.</p> <p>Mae'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad yn gyfrifol am graffu ar faterion y gweithlu sy'n cynnwys cyflawni yn erbyn y Strategaeth Pobl. Yn ei gyfarfod diweddar ym mis Gorffennaf 2023, cafodd y wybodaeth ddiweddaraf am flwyddyn gyntaf cyflwyno'r Strategaeth Pobl. Er bod yr adroddiad yn dangos cynnydd amlwg ar gamau gweithredu allweddol, nid oes digon o ddadansoddiad ar hyn o bryd ynghylch a yw'r camau gweithredu yn cael yr effaith a ddymunir. Gallai fod wedi gwneud y linc, er enghraifft, i dynnu sylw at ble newidiodd metrigau'r gweithlu allweddol o ganlyniad i gyflawni gweithredu strategaeth. Fel yr amlygwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, mae'r IMTP yn gweithredu fel cynllun gweithredu lefel uchel sy'n cefnogi Strategaeth Pobl yr Ymddiriedolaeth, ond canfuom nad yw'r adroddiad perfformiad chwarterol IMTP wedi cynnwys unrhyw ddiweddariadau yn erbyn blaenoriaethau datblygu'r gweithlu a sefydliadau ers chwarter 1 a 2 adroddiad IMPT 2022-2025. Felly, mae hyn eto yn ei gwneud hi'n anodd i'r Bwrdd ehangach ddeall a yw'r Ymddiriedolaeth yn cyflawni ei huchelgeisiau gweithlu strategol yn llwyddiannus. Wrth i'r diweddariad ar flwyddyn gyntaf y Strategaeth Pobl ganolbwyntio'n bennaf ar gyflawni yn erbyn cerrig milltir, mae hyn yn rhwystro gallu'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad i graffu'n effeithiol ar yr effaith y mae darparu strategaeth yn ei chyflawni. (Argymhelliad 6).</p> <p>Mae Uwch Dîm Arwain y Gyfarwyddiaeth yn derbyn dangosfyrddau gweithlu misol sy'n eu galluogi i graffu ar berfformiad fel salwch, swydd wag a data ar recriwtio. Yna, bydd y rheolwyr yn gweithredu</p>

Yr hyn yr ydym yn edrych arno	Yr hyn a ganfuom
	<p>am y mis i ddod lle mae'r perfformiad oddi ar y trywydd iawn. Mae grwpiau llywio'r Ymddiriedolaeth, fel y soniwyd uchod, yn cyflwyno adroddiadau chwarterol i'r Tîm Rheoli Gweithredol ond canfu ein gwaith maes fod y rhain yn canolbwyntio ar gamau gweithredu tymor byr ac nad ydynt yn ystyried effaith y gwaith a wnaed.</p> <p>Lle bo'n bosibl, mae'r Ymddiriedolaeth yn meincnodi ei pherfformiad gweithlu gyda chyrrff iechyd eraill yng Nghymru, gan gymharu metrigau fel trosiant, cyfraddau salwch ac amser i'w llogi. Mae Gwasanaeth Gwaed Cymru yn rhan weithredol o rwydweithiau cymharu ledled y DU, Ewrop a thu hwnt.</p>

Atodiad 1

Dulliau archwilio

Mae **Arddangosyn 5** yn nodi'r dulliau a ddefnyddiwyd gennym i gyflawni'r gwaith hwn. Mae ein tystiolaeth wedi'i chyfyngu i'r wybodaeth a dynnwyd o'r dulliau isod.

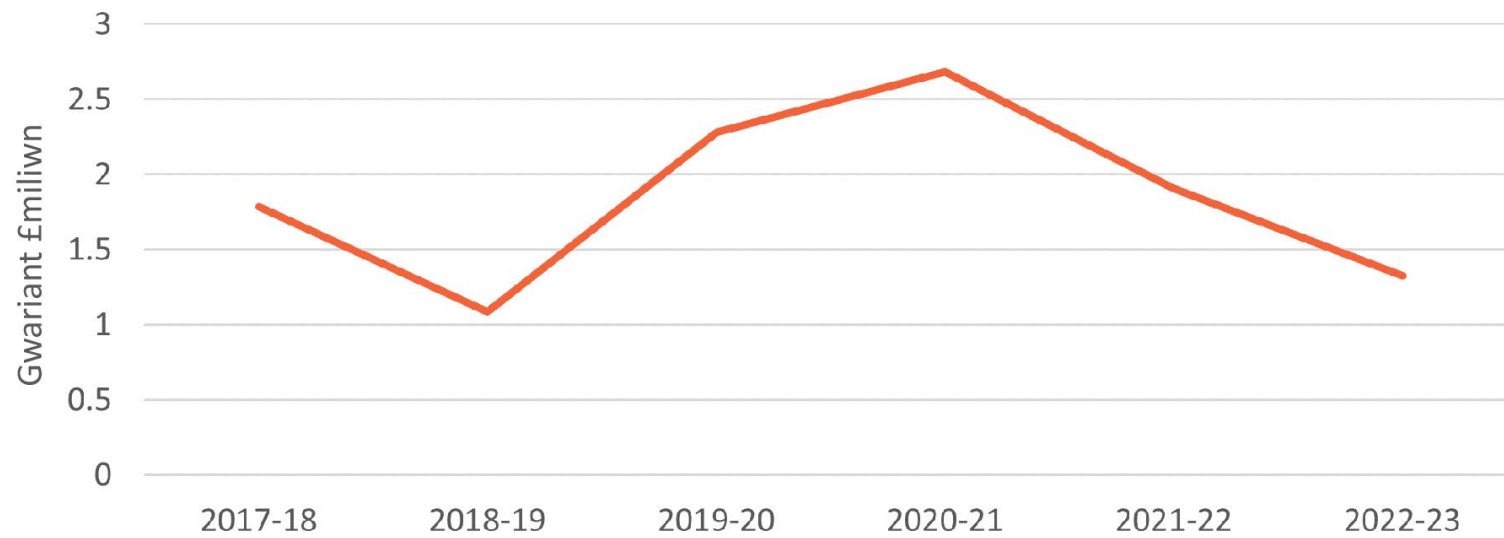
Elfen o ddull archwilio	Disgrifiad
Dogfennau	<p>Rydym wedi adolygu amrywiaeth o ddogfennau, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none">• Strategaeth y gweithlu a chynlluniau (au) cysylltiedig â'r gweithlu• Cynllun Tymor Canolig Integredig• Tystiolaeth o werthuso strategaeth y gweithlu a/neu fentrau cysylltiedig• Gwybodaeth sy'n bwydo i ddatblygu strategaeth y gweithlu e.e. asesu anghenion, data gweithlu, ymarferion meincnodi, cynllunio galw a chapasiti, dadansoddi bwch sgiliau, sganio gorwelion• Tystiolaeth o ymgysylltu â rhanddeiliaid• Siartiau strwythur ar gyfer swyddogaethau cynllunio'r gweithlu• Enghreifftiau o hyfforddiant cynllunio'r gweithlu a gynigir i staff e.e., CIPD, hyfforddiant ffurfiol neu anffurfiol arall• Cynlluniau cyllid ac adnoddau'r gweithlu• Cofrestrau risg corfforaethol a gweithredol• Dogfen yn dangos proses recriwtio a mentrau recriwtio a chadw• Goruchwylio lefel gorfforaethol a gweithredol a monitro cyflenwi metrig a strategaeth gweithlu

Efen o ddull archwilio	Disgrifiad
Cyfweliadau	<p>Fe wnaethom ni gyfweled â'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadeirydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformiad • Dirprwy Gyfarwyddwr y Gweithlu ac OD • Cyfarwyddwr Gwasanaeth Gwaed Cymru • Rheolwr Busnes Meddygol • Cyfarwyddwr Gweithredol OD a'r Gweithlu • Rheolwr Gwybodaeth y Gweithlu • Rheolwr Cynllunio'r Gweithlu • Pennaeth y Gweithlu • Dirprwy Gyfarwyddwr Cyllid • Uwch Bartneriaid Busnes OD Rhanbarthol x 2 • Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd a Gwyddor Iechyd • Cyfarwyddwr Gwasanaeth Gwaed Cymru • Prif Swyddog Gweithredu

Atodiad 2

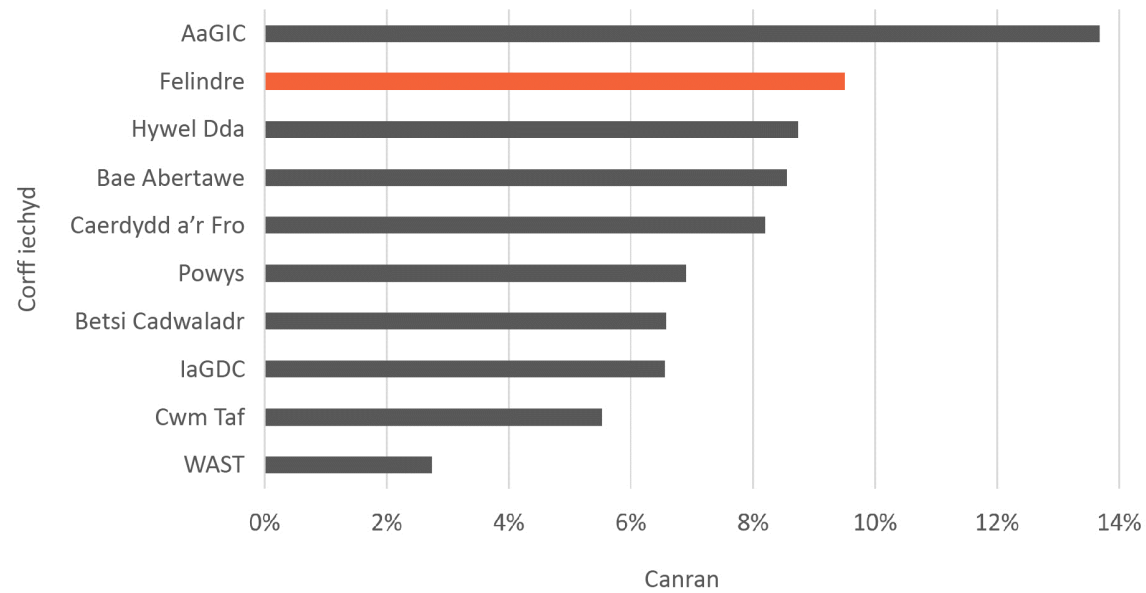
Dangosyddion gweithlu dethol

Arddangosyn 6: tuedd y gwariant ar asiantaeth y gweithlu (ac eithrio costau asiantaeth NWSSP)

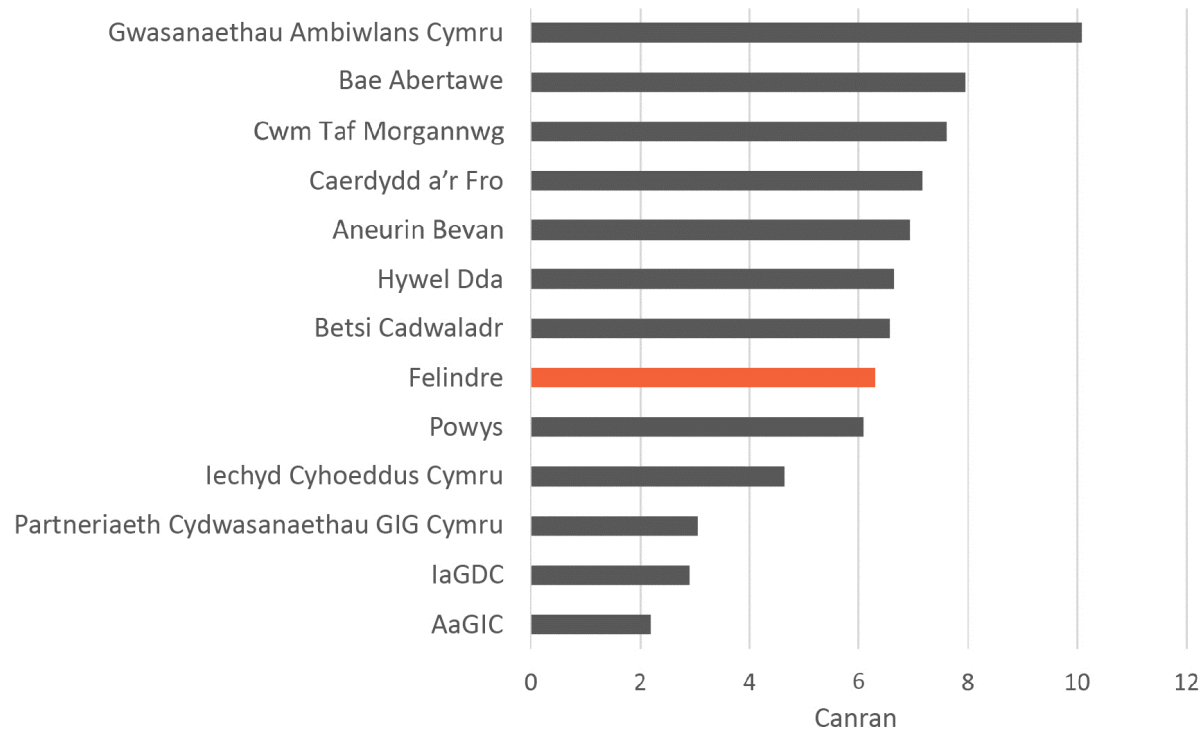
Ffynhonnell: Adroddiadau Monitro Misol i Lywodraeth Cymru

Arddangosyn 7: swyddi gwag fel canran o gyfanswm y sefydliad, ym mis Mawrth 2022

Ffynhonnell: cais data cyrff iechyd

Arddangosyn 8: absenoldeb salwch canrannol yn ôl sefydliad, 2022

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru, Stats Cymru

Atodiad 3

Ymateb sefydliadol i argymhellion archwilio

Arddangosyn 9: ymateb Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre i'n hargymhellion archwilio.

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
A1	Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu cynllun i weithredu'r Strategaeth Pobl. Dylai'r cynllun gynnwys adran sy'n nodi'r costau, capasiti staff, sgiliau ac adnoddau eraill sy'n gysylltiedig â gweithredu'r Strategaeth Pobl (blaenoriaeth uchel).	Mae cynllun gweithredu ar gyfer y Strategaeth wedi'i ddatblygu sy'n amlygu trefniadau risg a llywodraethu.	Medi 2023	Susan Thomas Dirprwy Gyfarwyddwr WOD
A2	Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu dull cyson o fodelu galw am wasanaethau yn y dyfodol i ddeall goblygiadau adnoddau	Mae grŵp llywodraethu Cyflenwi a Siâp yn cael ei sefydlu i ddarparu llywodraethu ac atebolrwydd ynghylch cwblhau cynlluniau'r gweithlu ar draws yr Ymddiriedolaeth: <ul style="list-style-type: none">deall rhaglenni'r gweithlu presennol;	Gweithdy cyntaf ym mis Tachwedd 2023	Susan Thomas

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	dynol ac ariannol a risgiau posibl y tymor hwy i'r sefydliad (blaenoriaeth ganolig).	<ul style="list-style-type: none"> • deall y blaenoriaethau cyfunol yn y rhaglenni; • cytuno ar yr aliniad rhwng blaenoriaethau cyfunol - uno ac alinio mentrau; a • cytuno ar egwyddorion sut rydym yn gweithio'n fwy effeithiol mewn modd MDT. <p>Cam 1 fydd cwblhau asesiad gwaelodlin a sicrhau bod gan bob adran gynllun gweithlu ar waith.</p> <p>Cam 2 fydd datblygu cynlluniau tymor hwy sy'n canolbwyntio ar bob tîm safle-benodol a bydd yn ystyried y prosiectau a'r rhaglenni gwaith sydd â goblygiadau cynllunio'r gweithlu.</p>	Cynllun prosiect llawn i'w ddatblygu yn dilyn sesiwn mis Tachwedd	Dirprwy Gyfarwyddwr WOD
A3	Dylai'r Ymddiriedolaeth adolygu'r wybodaeth yn ei chofrestrau risg corfforaethol a strategol gan ddefnyddio mewnwelediad newydd o'r ddogfen Cyflenwi a Siâp i nodi ffynonellau sicrwydd	Mae'r Fframwaith Sicrwydd Ymddiriedolaeth (TAF) wedi bod yn cael ei adolygu ac mae bellach yn y camau olaf. Bu adnewyddu Risg Strategol yn cydweithio ag Uwch Dimau Arweinyddiaeth / Rheoli, Bwrdd a Phwyllgorau a'r Bwrdd Rheoli Gweithredol. Datblygwyd y templed newydd, gan ystyried fframweithiau Ymddiriedolaeth gyfan.	Disgwylir i'r TAF Fwrdd yr Ymddiriedolaeth ar 28 Medi 2023 i'w gymeradwyo.	Sarah Morley Cyfarwyddwr Exec WOD

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	ychwanegol posibl a risgiau newydd (blaenoriaeth uchel).			
A4	Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu dull o gynyddu cyfraddau ymateb yr arolwg ymadael a sicrhau adborth yn bwydo i weithgareddau cadw (blaenoriaeth ganolig).	<p>Mae grŵp prosiect wedi'i sefydlu i adolygu'r broses bresennol o gyfweild ymadael a chreu proses addasedig, hawdd ei dilyn sy'n defnyddio technoleg i'w mantais orau ac sy'n osgoi pwyntiau methiant sengl, gan arwain at brofiad gwell i'r defnyddiwr terfynol a darparu data gwybodus i'r busnes ei ddefnyddio. Y cyflawniadau i gyflawni'r cwmpas hwn yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • broses glir a hawdd – rheolwyr yn arwain ar bwysigrwydd terfynu; • cynyddu'r nifer sy'n dychwelyd ffurflenni cyfweiliad ymadael wedi'u cwblhau; • amlygu gwelliannau i'r gwasanaeth; • amlygu diwylliant a llywio gofynion newid diwylliant; • dileu pwynt methiant / dibyniaeth unigol ar un person; • darparu dull cyson ar draws yr Ymddiriedolaeth gyfan; • darparu gwybodaeth werthfawr ar gyfer recriwtio a chadw; • proses symlach, ddigidol, wedi'i rendro at ddefnydd symudol mynediad hawdd, gan ddefnyddio technoleg gyfredol; a 	Rhagfyr 2023	Amanda Jenkins Pennaeth y Gweithlu

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<ul style="list-style-type: none"> Mae'r broses ddi-bapur yn lleihau'r risg. 		
A5	<p>Canfuom fod yr Ymddiriedolaeth yn gweithio ar wella sail ei chomisiynu addysg. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu mecanweithiau i driongli nifer y staff y mae'n eu hyfforddi drwy'r broses gomisiynu addysg a faint y mae'n eu cyflogi wedyn a fydd yn rhoi cudd-wybodaeth bwysig i'r Ymddiriedolaeth i gryfhau ei sail ymhellach (blaenoriaeth ganolig).</p>	<p>Cytunir ar leoedd comisiynu addysg drwy'r Grŵp Llywio Addysg a Hyfforddiant. Comisiynir y myfyrwyr gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru ac adborth ar y cynnydd a roddwyd i'r grŵp Llywio.</p> <p>Mae cyfraddau priodoli ar gyfer comisiynu yn cael eu monitro drwy Addysg a Gwellu Iechyd Cymru a'u bwydo i'r grŵp llywio.</p> <p>Wrth symud ymlaen bydd yr adroddiad Cyflenwad a Siâp yn cael ei ddatblygu i gynnwys diweddariadau ar gomisiynu. Mae triongli gwell gyda'r adroddiad perfformiad hefyd yn cael ei weithio arno.</p>	Mawrth 2024	Susan Thomas Dirprwy Gyfarwyddwr WOD
A6	<p>Gwelsom wendidau yn ymagwedd yr Ymddiriedolaeth at fonitro a goruchwyllo'r gwaith o gyflawni ei Strategaeth Pobl. Nid</p>	<p>Ar hyn o bryd darperir sicrwydd drwy'r adroddiad Gweithlu a Dylunio Gweithredol ar DPA i:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bwrdd Rheoli Gweithredol; 	Mawrth 2024	Susan Thomas

Cyf	Argymhelliad	Ymateb sefydliadol	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol (teitl)
	<p>yw'n deall effaith ei hymdrechion ac mae diffyg gwybodaeth glir yn cyfyngu ar graffu trylwyr gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Pherfformio. Dylai'r Ymddiriedolaeth ddatblygu dull o ddeall effaith mentrau allweddol y gweithlu yn well ac i ba raddau y maent yn cyflawni'r gwelliannau a'r canlyniadau a fwriadwyd. Wrth symud ymlaen dylid adrodd am hyn yn yr adroddiad blynyddol ar gyflawni Strategaeth y Bobl (blaenoriaeth ganolig).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pwyllgor Diogelwch a Pherfformiad Ansawdd; • Mae papurau cyflenwi a siâp chwarterol yn cael eu cymeradwyo gan y Bwrdd Rheoli Gweithredol a'r Pwyllgor Diogelwch a Pherfformiad Ansawdd. <p>Mae'r Ymddiriedolaeth yn darparu adroddiad blynyddol sy'n crynhoi DPA ac yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y Strategaeth Bobl.</p> <p>Wrth symud ymlaen bydd yr adroddiad Cyflenwi a Siâp yn cael ei ddatblygu i ddarparu gwell triongli gyda'r adroddiad perfformiad i ddarparu manylion am fuddion ymyriadau Gweithlu a Dylunio Gweithredol. Bydd hyn hefyd yn cael ei grynhoi yn yr adroddiad blynyddol.</p>		<p>Dirprwy Gyfarwyddwr WOD</p>

Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwiliot.cymru

Gwefan www.archwiliot.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.